

Sectorrapport Kinderopvang

Jaarcijfers 2022

Voorwoord

Voor u ligt het Sectorrapport Kinderopvang over de jaarcijfers 2022. Een rapport met een objectieve en onafhankelijke weergave van de (financiële) ontwikkeling van de sector Kinderopvang. Het Sectorrapport is dit jaar met meer sectordata uitgebreid. Bij de financiële analyse wordt middels diverse grafieken gedetailleerd inzicht gegeven in de spreiding van de kengetallen. Naast de financiële ontwikkeling wordt er dit jaar ook inzicht gegeven in de ontwikkeling van capaciteit, gebruik, tarieven en het aantal medewerkers in de sector. Hiermee zetten we een volgende stap naar een rapport wat een zo breed als mogelijke feitelijk inzicht geeft van de sector. Als er nog suggesties zijn voor de komende jaren, dan horen we dat graag.

Aan deze uitgave hebben 172 kinderopvangorganisaties deelgenomen met in totaal 135.962 kindplaatsen dagopvang en 173.743 kindplaatsen buitenschoolse opvang. Daarmee vertegenwoordigen ze een groot deel van de capaciteit in de kinderopvang (47,2%). Het aantal deelnemers ligt 25 organisaties hoger dan vorig jaar. Net als vorig jaar heeft de schaalvergroting in de sector ook invloed op het deelnemersveld. Ook in 2022/2023 zijn er organisaties onderdeel geworden van een andere kinderopvangorganisatie en nemen daardoor niet meer (individueel) mee aan het rapport.

Deelnemers aan het sectorrapport krijgen net als bij eerdere edities weer de mogelijkheid om zich via een benchmarkmodule te vergelijken met selecties uit het deelnemersveld. Uiteraard blijven individuele gegevens daarbij altijd anoniem.

Na een periode van polarisatie in de sector zien we weer een trend naar het zoeken en uitdragen van een gemeenschappelijke visie. Meest recent via het Kinderopvangakkoord, waarmee de sectororganisaties hun gezamenlijke standpunten uitdragen. Het is onze overtuiging dat deze gezamenlijkheid noodzakelijk is voor een sterke en zelfstandige sector en voor een optimale inbreng op het vervolg van de stelselherziening.

Zowel het aanbod, het aantal kinderen dat gebruik maakt van kinderopvang en het gemiddeld aantal afgenomen uren kent een stijgende trend. Dit heeft uiteraard ook een effect op het benodigde overheidsbudget. Dit effect wordt versterkt door de recent aangekondigde extra verhoging van de toeslagtarieven per 1 januari 2024. De omzet in de sector zit rond de 6 miljard waarvan een groot deel wordt gefinancierd door de overheid. Bij een dergelijke omvang past transparantie over de kwaliteit van de pedagogiek en over de bedrijfsvoering. Het initiatief van de Kwaliteitscode verdient vanuit onze optiek dan ook een sectorbreed vervolg, waarbij de invulling uiteraard dient te passen bij de variatie in de sector.

Ondanks de grote vraag naar kinderopvang en veelal goede bezettingen op locaties blijft de sector financieel kwetsbaar. Ruim 30% van de deelnemers aan het sectorrapport haalt een rendement van minder dan 1%. Ruim de helft van deze groep sluit 2022 af met een verlies. Veel organisaties zien stijgende kosten (o.a. personeel, huisvesting, rente) en willen betaalbaar blijven voor ouders, soms ten koste van hun eigen financiële gezondheid. Een onverwachte vraaguitval, ook al is deze minimaal, kan gevolgen hebben voor de continuïteit. De regelgeving omtrent de inzet van de pedagogisch professional en de vaste kosten zoals huisvesting beperken de mogelijkheid van kostenreductie bij een daling van de bezetting.

De diversiteit in de sector is groot. Er zijn organisaties met 1 locatie waarbij de ondernemer op de groep staat en alle staffaken uitvoert en er zijn organisaties met honderden locaties, meer dan 10.000 kindplaatsen en duizenden medewerkers waaronder een grote overhead. Er zijn organisaties, zowel groot als klein en in elke organisatievorm (BV's, stichtingen, eenmanszaken en vennootschappen onder firma) die een rendement halen van meer dan 10% en organisaties die een verlieslatende exploitatie kennen. Als er over de sector kinderopvang gesproken wordt dient deze grote variatie in acht genomen te worden. Willen we de infrastructuur in stand houden dan zal er bij besluiten rekenschap gegeven moeten worden van de diversiteit. Middels diverse grafieken geven we in dit sectorrapport meer inzicht in de spreiding in de sector.

De financierslasten zijn het afgelopen jaren fors gestegen. Dit heeft gevolgen voor organisaties waarvan de rentermijn verloopt en voor organisaties die een nieuwe financiering willen aangaan. Het Waarborgfonds gaat in 2024 weer met de financiers om de tafel om te bezien hoe de borgstellingsfunctie kan bijdragen aan het beperken van de financieringslasten.

In 2024 blijft onze focus gericht op de pijlers financiën, organisatieontwikkeling en huisvesting. Daarbij richten we ons komend jaar specifiek op thema's als optimale bedrijfsvoering, duurzaamheid, inclusie en gelijkwaardige samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs.

Een deel van de activiteiten van Waarborgfonds & Kenniscentrum wordt bekostigd vanuit opbrengsten uit ons vermogen en middels bijdragen vanuit de overheid. Dat dekt niet alle kosten en daarom vragen we voor bepaalde activiteiten tarieven aan de organisaties. We zijn een not for profit organisatie en proberen deze kosten zo laag mogelijk te houden zodat het voor alle organisaties toegankelijk blijft.

Utrecht, 7 december 2023

Namens het team van Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang,

Martin van Osch
Directeur-bestuurder

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Deel 1: Financiële analyse.....	5
Algemeen	5
Balans.....	6
Resultatenrekening	6
Trendanalyse	7
Spreiding Kengetallen	12
Deel 2: Sectorinformatie.....	17
Formuleblad Kengetallen	27
Colofon.....	28

Deel 1: Financiële analyse

Algemeen

In de financiële analyse geven we informatie over de gemiddelde financiële positie per 31 december 2022. We presenteren de balans en resultatenrekening en de financiële kengetallen. Om de financiële ontwikkeling te schetsen, wordt de informatie telkens vergeleken met de resultaten van de voorgaande edities van het sectorrapport.

DEELNEMERSPROFIEL

Voor deze editie van het sectorrapport gaven in totaal 172 kinderopvangorganisaties inzage in de jaarrekening. De onderzoeksgroep omvat 47,2% van het totale aantal kindplaatsen in Nederland. Gezamenlijk vertegenwoordigen de deelnemers 43,6% van de sector qua kindplaatsen dagopvang en 50,5% van de deelnemers qua kindplaatsen buitenschoolse opvang. Niet alle ontvangen jaarcijfers zijn verwerkt ten behoeve van de representativiteit van het rapport.

Tabel 1: Profiel deelnemers

Editie Sectorrapport	2020	2021	2022
Aantal deelnemers	170	158	172
Kindplaatsen HEDO	111.751	117.247	135.962
Kindplaatsen BSO	147.081	153.137	173.743
Kindplaatsen HEDO + BSO	258.832	270.384	309.705

FINANCIËLE POSITIE

De financiële positie wordt getoond aan de hand van de balans en de resultatenrekening over het boekjaar 2022 van alle deelnemers. De gegevens van de boekjaren 2020 en 2021 zijn toegevoegd ter vergelijking. Alle cijfers worden in percentages van het balanstotaal, respectievelijk de totale baten, weergegeven.

Voor nadere specificatie van de financiële positie is een aantal kengetallen van een trendgroep berekend. Dit betreft de groep deelnemers die de jaarrekening over 2020 tot en met 2022 heeft aangeleverd. Er wordt daarbij dieper ingegaan op kengetallen, waaronder die van de personeelslasten en de huisvestingslasten. Twee onderdelen die een groot aandeel in de exploitatie van de kinderopvang hebben. De definities en gebruikte formules zijn te vinden op de formulepagina.

Balans

Tabel 2: Balans 2020, 2021 en 2022 (procentueel)

Activa	2020	2021	2022	Passiva	2020	2021	2022
Immateriële vaste activa	1,3%	0,9%	3,7%	Aansprakelijk vermogen	53,1%	53,5%	53,3%
Materiële vaste activa	38,6%	50,7%	35,6%	Voorzieningen	3,3%	3,5%	3,1%
Financiële vaste activa	1,6%	1,8%	2,2%	Lang vreemd vermogen	5,3%	6,5%	4,2%
Vlottende activa	8,2%	5,7%	7,7%	Kort vreemd vermogen	38,3%	36,5%	39,4%
Liquide middelen	50,3%	40,9%	50,8%				
Totaal activa	100%	100%	100%	Totaal passiva	100%	100%	100%

Resultatenrekening

Tabel 3: Resultatenrekening 2020, 2021 en 2022 (procentueel)

	2020	2021	2022
Omzet	94,0%	94,2%	92,1%
Overige opbrengsten	1,1%	0,8%	0,9%
Subsidies	4,9%	5,0%	6,9%
Rentebaten	0,0%	0,0%	0,0%
Buitengewone baten	0,0%	0,0%	0,1%
Totale baten	100%	100%	100%
Personeelslasten	72,4%	69,5%	72,3%
Huisvestinglasten	11,4%	9,7%	10,7%
Afschrijvingen onroerend goed	0,7%	0,5%	0,9%
Afschrijvingen overig	2,0%	4,6%	1,9%
Overige bedrijfslasten	9,2%	9,1%	10,6%
Rentelasten	0,1%	1,3%	0,2%
Rentelasten hypothecaire leningen	0,1%	0,0%	0,1%
Buitengewone lasten	0,0%	0,0%	0,0%
Totale bedrijfslasten	95,9%	94,7%	96,7%
Resultaat voor privé / vennootschapsbelasting	4,1%	5,3%	3,3%
Aandeel derden en privé-onttrekkingen	0,3%	0,3%	0,1%
Vennootschapsbelasting	0,9%	1,0%	0,7%
Resultaat na privé / vennootschapsbelasting	2,9%	4,0%	2,5%
Uitgekeerd dividend	0,2%	0,2%	0,3%

Trendanalyse

KENGETALLEN

De financiële positie van de sector wordt aan de hand van de kengetallen verder gespecificeerd. Deze kengetallen zijn berekend als het gemiddelde van alle individuele kengetallen van de deelnemers die de afgelopen drie jaar hebben meegedaan (de trendgroep) en zonder daarbij rekening te houden met - te 'wegen' naar – omzetgrootte of balanstotaal. Weging heeft wel plaatsgevonden bij het opstellen van de hierboven gepresenteerde balans en resultatenrekening. De onderstaande kengetallen zijn dan ook niet rechtstreeks te herleiden uit de balans (tabel 2) en resultatenrekening (tabel 3).

De kengetallen zien er samengevat als volgt uit:

Tabel 4: Samenvatting kengetallen trendgroep

Kengetallen	2020	2021	2022
Gemiddelde Solvabiliteit 'financiersnorm' (%)	40,8%	43,4%	43,9%
Gemiddelde Solvabiliteit EV/TV	41,4%	45,3%	46,5%
Gemiddelde Rentabiliteit (%)	3,2%	5,0%	3,2%
Gemiddelde Liquiditeit	1,9	1,9	1,7
Gemiddelde huisvestingslasten (%)	10,6%	10,1%	10,1%
Gemiddelde personeelslasten (%)	74,1%	71,9%	73,0%

Onderstaand wordt nader ingegaan op deze kengetallen.

SOLVABILITEIT

Kengetal: 43,9%

De solvabiliteit laat zien in hoeverre de organisatie kan voldoen aan de lange termijn verplichtingen. Een gemiddelde solvabiliteit van 43,9% is goed.

De berekening zoals hier toegepast is vergelijkbaar met hoe financiers de solvabiliteit regulier berekenen, al zien we ook financiers die een variant van deze formule hanteren. In deze berekening is onder andere de goodwill in mindering gebracht op het eigen vermogen, wat een drukkend effect heeft op de solvabiliteit.

In de jaarrekening berekenen organisaties solvabiliteit vaak door het eigen vermogen te delen door het totaal vermogen, zonder correcties waaronder die op de goodwill. Dit kengetal is in de 2^e regel van bovenstaande tabel weergegeven en komt niet terug in de verdere uitwerking van de kengetallen in dit rapport.

Qua spreiding ziet de solvabiliteit van de trendgroep er als volgt uit:

Tabel 5: Spreiding solvabiliteit 'financiersnorm' trendgroep

Solvabiliteit	2020	2021	2022
is < 0%	6,5%	7,5%	7,5%
0% tot 10%	4,3%	5,4%	3,2%
10% tot 20	11,8%	4,3%	5,4%
is > 20%	77,4%	82,8%	83,9%

Het grootste deel van de trendgroep (83,9%) heeft een goede solvabiliteit. Toch is er ook nog een redelijk grote groep (16,1%) die een solvabiliteit heeft die onder de reguliere norm van 20% ligt, waarvan een deel een negatieve solvabiliteit.

Onderstaand een weergave van de solvabiliteit per rechtsvorm.

Tabel 6: Solvabiliteit trendgroep per rechtsvorm

Solvabiliteit per rechtsvorm	2020	2021	2022
Besloten Vennootschap	37,1%	34,4%	37,3%
Eenmanszaak & VOF	-20,5%	7,1%	17,0%
Stichting	52,0%	54,0%	51,7%

De solvabiliteit bij de besloten vennootschappen en stichtingen zijn gemiddeld genomen afdoende en de afgelopen jaren stabiel. Bij de eenmanszaken en vennootschappen onder firma is er sprake van een positieve ontwikkeling die zich hopelijk voortzet in de komende jaren.

Onderstaand een weergave van de solvabiliteit per omzetklasse. De indeling van de omzetklassen is daarbij gelijk aan eerdere rapporten.

Tabel 7: Solvabiliteit trendgroep per omzetklasse

Solvabiliteit per omzetklasse	2020	2021	2022
€ 0 tot € 1 mln.	24,0%	19,2%	30,5%
€ 1 tot € 5 mln.	38,8%	34,5%	38,3%
€ 5 tot € 20 mln.	49,3%	52,6%	50,8%
€ 20 mln. en hoger	49,6%	51,9%	47,3%

Eenmanszaken en vennootschappen onder firma hebben over het algemeen een lagere omzet dan de andere rechtsvormen en zullen dan ook veelal in de onderste twee omzetklassen zitten. De lagere solvabiliteit voor deze omzetklassen past bij het beeld van de solvabiliteit per rechtsvorm.

RENTABILITEIT

Kengetal: 3,2%

De rentabiliteit geeft het verband weer tussen het financiële resultaat van de organisatie en de omzet. Een rentabiliteit van 3,2% past bij deze sector. Een rendement van 3% tot 5% ter versterking van de financiële positie ziet Waarborgfonds Kinderopvang als passend voor de sector.

Qua spreiding ziet het er als volgt uit:

Tabel 8: Spreiding rentabiliteit trendgroep

Rentabiliteit	2020	2021	2022
is < 0%	16,3%	6,5%	19,4%
0% tot 3%	35,9%	23,7%	39,8%
3% tot 10%	41,3%	59,1%	32,3%
is > 10%	6,5%	10,8%	8,6%

De spreiding tussen organisaties is groot. Zo kent 19,4% een negatieve rentabiliteit en kent nog eens 39,8% van de organisaties een rentabiliteit lager dan 3%. Dit is zorgelijk, het opvangen van tegenvallers en/of het aantrekken van externe financiering is voor deze groep lastig.

Onderstaand een weergave van de rentabiliteit per rechtsvorm.

Tabel 9: Rentabiliteit trendgroep per rechtsvorm

Rentabiliteit per rechtsvorm	2020	2021	2022
Besloten Vennootschap	3,3%	5,7%	3,3%
Eenmanszaak & VOF	3,9%	2,8%	3,8%
Stichting	3,1%	4,9%	3,0%

Er is een beperkt verschil in rentabiliteit tussen de rechtsvormen in 2022, wat ook bij de jaarcijfers 2020 de situatie was. Bij de jaarcijfers 2021 was voor de trendgroep het verschil in de rentabiliteit beduidend groter. Het betreft dezelfde groep organisaties, er is niet nader onderzocht wat hiervan de oorzaak is.

Onderstaand een weergave van de rentabiliteit per omzetklasse. De invulling van de verdeling in omzetklassen is daarbij gelijk aan de weergave in eerdere rapporten.

Tabel 10: Rentabiliteit trendgroep per omzetklasse

Rentabiliteit per omzetklasse	2020	2021	2022
€ 0 tot € 1 mln.	1,7%	2,1%	6,4%
€ 1 tot € 5 mln.	4,2%	6,1%	3,6%
€ 5 tot € 20 mln.	3,4%	5,4%	3,0%
€ 20 mln. en hoger	2,5%	4,4%	1,5%

Gemiddeld is de rentabiliteit bij organisaties met minder dan € 1 mln. omzet het hoogst. Bij deze groep zagen we ook de meest positieve ontwikkeling van de solvabiliteit. De spreiding in deze groep is echter groot. Zo zijn er organisaties in de laagste omzetklasse met een negatieve rentabiliteit en met een rentabiliteit >10%.

LIQUIDITEIT

Kengetal liquiditeit 1,7

De algemeen aanvaarde veilige norm voor liquiditeit is een liquiditeitscijfer van 1 of hoger. Wanneer een organisatie een kengetal van 1 of hoger heeft, kan de organisatie aan haar korte termijn verplichtingen voldoen.

Tabel 11: Uitsplitsing liquiditeit trendgroep

Uitsplitsing liquiditeit	2020	2021	2022
Aantal organisaties met liq. <1	18%	19%	23%
Aantal organisaties met liq. >1	82%	81%	77%

De omvang van de groep met een liquiditeit kleiner dan 1 stijgt ten opzichte van 2020 en 2021 en is nog steeds hoog. Zeker bij beperkte marges is het belangrijk om extra ruimte te hebben voor de korte termijn verplichtingen. Deze groep zal een goed inzicht moeten gaan verkrijgen in de ontwikkeling van de maandelijkse liquiditeitspositie en indien nodig het gesprek met de bank moeten gaan voeren voor extra werkkapitaal.

HUISVESTINGSLASTEN

Kengetal gemiddelde huisvestingslasten 10,1%

Het kengetal wordt berekend op basis van de huisvestingslasten, inclusief de afschrijvingen onroerend goed en rentelasten hypothecaire leningen. Daarmee zijn ook de eigenaarlasten meegenomen in het kengetal.

Het kengetal blijft in de trendgroep redelijk stabiel over de jaren. Nu de lasten stijgen door de indexering van de huren, de hogere energielasten en de forse stijging van de bouwprijzen (tot soms meer dan 30%) is het de verwachting dat dit kengetal in de komende jaren kan stijgen. De deelnemers die de panelvragen hebben ingevuld, geven aan dat zij in 2023 een huurstijging van gemiddeld 11% hadden.

De spreiding in de huisvestingslasten is groot. Van de trendgroep heeft ca. 47,3% een percentage wat lager ligt dan het gemiddelde van 10,1% terwijl 30,1% van de deelnemers een percentage heeft van boven de 12%.

De sector wordt momenteel steeds vaker geconfronteerd met hogere huren. Dit onder andere door de sterk toegenomen bouwkosten (30% tot 40%) en als gevolg van de hogere eisen voor verduurzaming. Het komt ook steeds vaker voor dat de huren stijgen omdat scholen en/of gemeenten de huurafspraken met kinderopvangorganisaties herijken. Daarbij worden dan marktconforme c.q. commerciële tarieven ingevoerd. Strikt formeel is dat een correct uitgangspunt. Belangrijk is dat er wel rekenschap wordt gegeven van de bestendige relatie tussen onderwijs en kinderopvang en dat een ruimte in een bestaand schoolgebouw (bijvoorbeeld lokaal of aula) niet te vergelijken is met een ruimte die specifiek voor kinderopvang wordt gerealiseerd. De term marktconform vraagt dan ook een nuance. Een transparante onderbouwing van de tarieven kan helpen om elkaar te vinden in passende huurafspraken.

De ontwikkeling van de huisvestingslasten per rechtsvorm ziet er als volgt uit:

Tabel 12: Huisvestingslasten trendgroep per rechtsvorm

Huisvestingslasten per rechtsvorm	2020	2021	2022
Besloten Vennootschap	10,6%	10,1%	10,3%
Eenmanszaak & VOF	7,4%	7,1%	6,9%
Stichting	11,1%	10,6%	10,5%

De ontwikkeling van de huisvestingslasten per omzetklasse ziet er als volgt uit:

Tabel 13: Huisvestingslasten trendgroep per omzetklasse

Huisvestingslasten per omzetklasse	2020	2021	2022
€ 0 tot € 1 mln.	9,2%	9,5%	9,6%
€ 1 tot € 5 mln.	9,3%	8,2%	8,8%
€ 5 tot € 20 mln.	10,6%	10,2%	9,9%
€ 20 mln. en hoger	12,6%	12,3%	12,1%

PERSONEELSLASTEN

Kengetal gemiddelde personeelslasten 73,0%

Bij de berekening van dit kengetal zijn de privéonttrekkingen meegenomen in de personele lasten.

Het kengetal is ten opzichte van vorig jaar over dezelfde groep gestegen met 1,1%, hetgeen in lijn ligt met de verwachting. Stijgende lonen en hogere kosten voor inhuur, waaronder de hoge tarieven voor zzp'ers, hebben een beduidende invloed op de hoogte van de personele lasten. De verwachting is dat het percentage personele lasten in 2023 nog verder stijgt. Van de trendgroep heeft 41% een kengetal wat onder het gemiddelde van 73% ligt en heeft 50% van de organisaties een kengetal tussen 70% en 76%.

De ontwikkeling van de personeelslasten per rechtsvorm ziet er als volgt uit:

Tabel 14: Personeelslasten trendgroep per rechtsvorm

Personeelslasten per rechtsvorm	2020	2021	2022
Besloten Vennootschap	73,4%	70,3%	70,6%
Eenmanszaak & VOF	75,7%	75,2%	75,6%
Stichting	74,3%	72,3%	74,0%

Het kengetal blijft bij de eenmanszaken en vennootschappen onder firma's traditioneel het hoogst. De privéonttrekkingen bij deze rechtsvormen zijn voor een correct beeld onderdeel van de personele lasten. De stichtingen zitten daar dichtbij qua kengetal.

De ontwikkeling van de personeelslasten per omzetklasse ziet er als volgt uit:

Tabel 15: Personeelslasten trendgroep per omzetklasse

Personeelslasten per omzetklasse	2020	2021	2022
€ 0 tot € 1 mln.	78,3%	73,2%	72,2%
€ 1 tot € 5 mln.	73,8%	72,3%	71,9%
€ 5 tot € 20 mln.	74,8%	72,3%	74,1%
€ 20 mln. en hoger	72,1%	70,4%	73,4%

FINANCIERBAARHEID VAN DE SECTOR

In een tijd waarin organisaties vanwege groei en verduurzamen van de huisvesting moeten investeren is het belangrijk dat ze financierbaar zijn.

Om een beeld van de financierbaarheid van de kinderopvang te verkrijgen, worden jaarlijks de gemiddelden van de trendgroep vergeleken met de reguliere financieringsnormen van 20% solvabiliteit en 10% rentabiliteit. Zoals eerder beschreven beschouwt het Waarborgfonds een rentabiliteit van 3% tot 5% normaal voor deze sector.

Tabel 16: Financierbaarheid trendgroep

Financierbaarheid	2020	2021	2022
Voldoet aan beide voorwaarden	6,5%	9,7%	7,5%
Voldoet alleen aan solvabiliteit	71,0%	73,1%	76,3%
Voldoet aan rentabiliteit	0,0%	1,1%	1,1%
Voldoet aan geen van beide voorwaarden	22,5%	16,1%	15,1%
Totaal	100%	100%	100%

Bij een rentabiliteitseis van >5% en solvabiliteit van >20%, voldoet 27% van de organisaties aan beide voorwaarden. Voor het Waarborgfonds zelf geldt dat bij de beoordeling van een borgstellingsaanvraag er meer gekeken wordt naar de algehele continuïteit en het belang van de investering voor de sector dan de hoogte van de rentabiliteit en solvabiliteit.

Spreiding Kengetallen

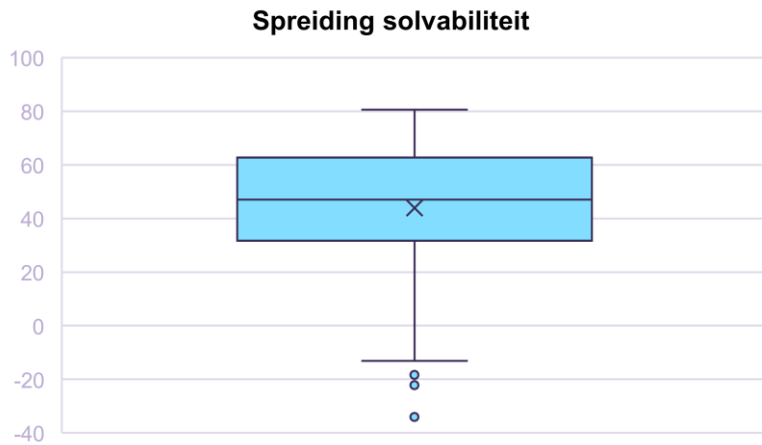
Hieronder wordt de spreiding van de diverse kengetallen weergegeven middels de mediaan en de 1^e en 3^e kwartiel. De mediaan is de middelste waarde als de kengetallen van individuele organisaties op een rij worden gezet van hoog naar laag. De 1^e en 3^e kwartiel worden daarbij weergegeven om een goed inzicht te geven in de spreiding. Het gemiddelde is de som van alle uitkomsten gedeeld door het aantal deelnemers.

Hierbij geldt de volgende legenda:

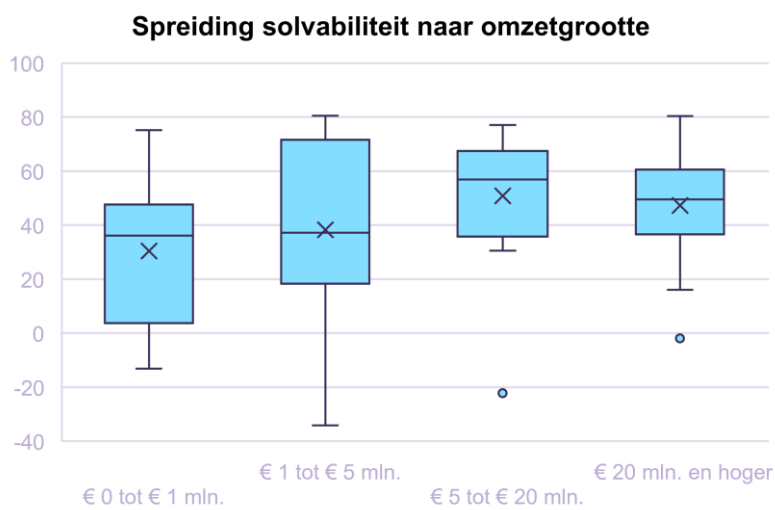

SOLVABILITEIT - KENGETAL: 43,9%

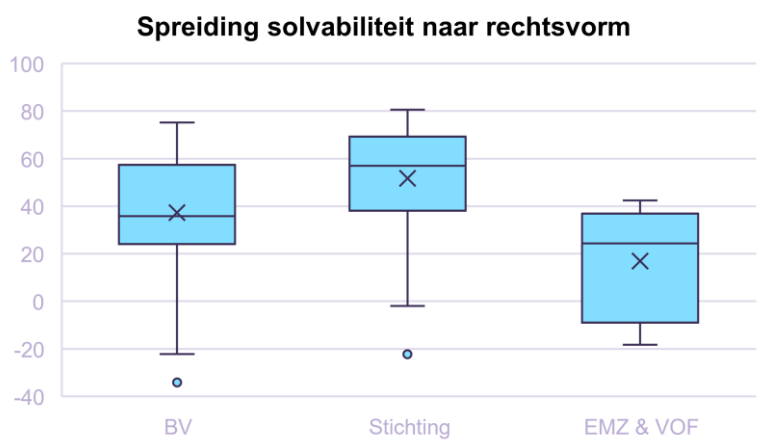
Figuur 1 - Spreiding solvabiliteit

Figuur 2 – Spreiding solvabiliteit naar omzetgrootte

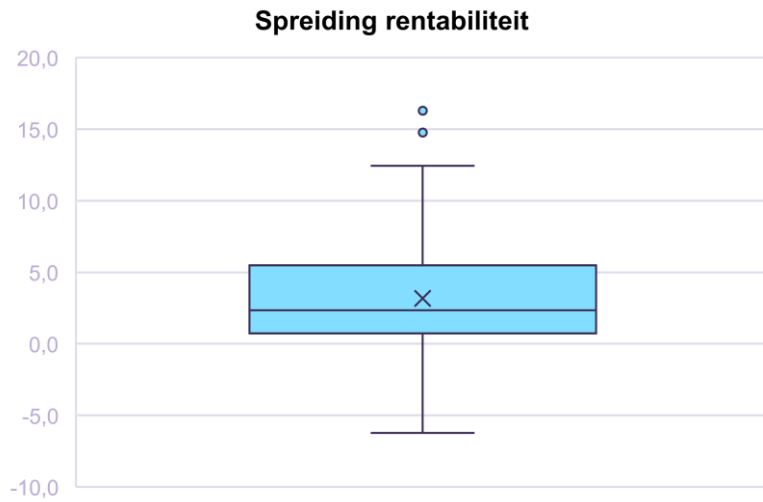

Figuur 3 – Spreiding solvabiliteit naar rechtsvorm

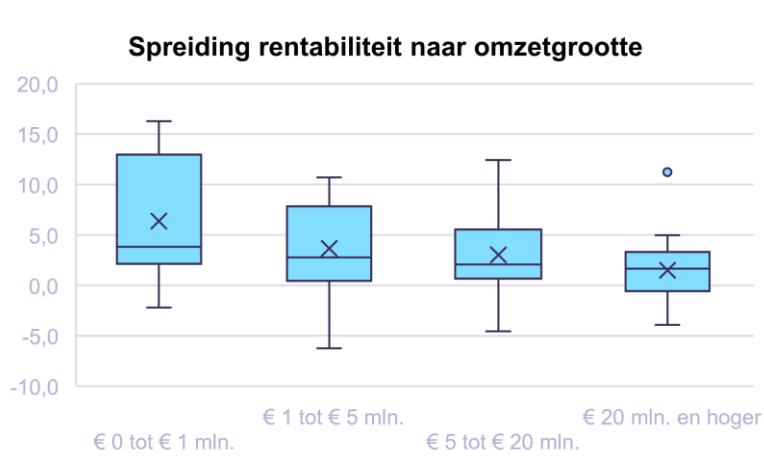

RENTABILITEIT - KENGETAL: 3,2%

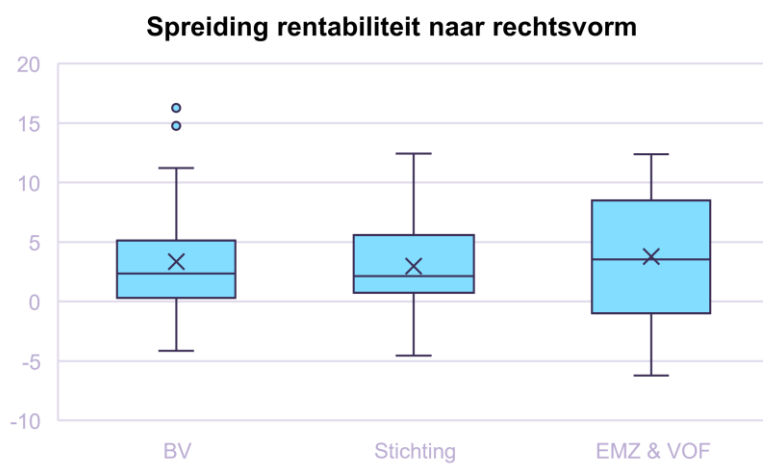
Figuur 4 – Spreiding rentabiliteit

Figuur 5 – Spreiding rentabiliteit naar omzetgrootte

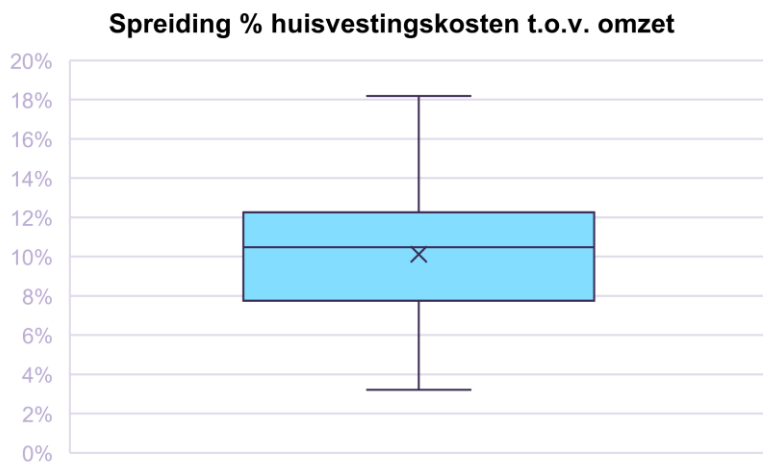

Figuur 6 – Spreiding rentabiliteit naar rechtsvorm

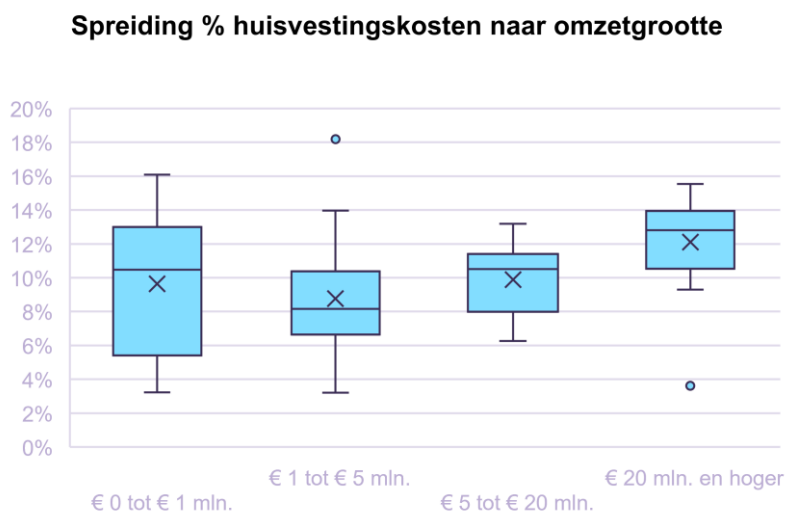

HUISVESTINGSLASTEN - KENGETAL GEMIDDELDE HUISVESTINGSLASTEN 10,1%

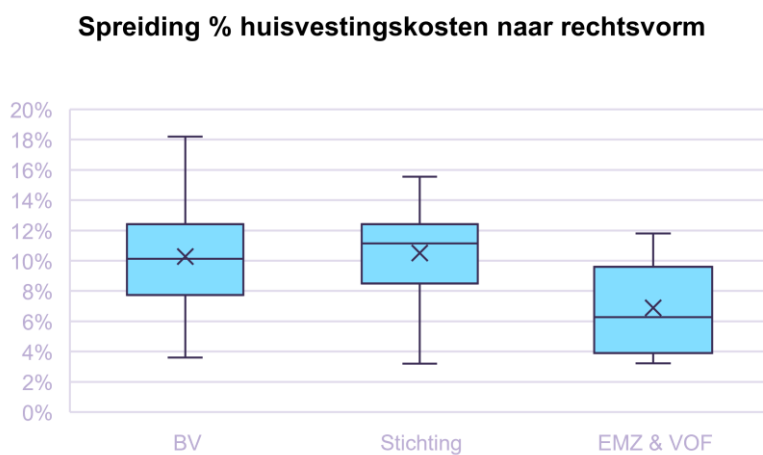
Figuur 7 – Spreiding % huisvestingskosten t.o.v. omzet

Figuur 8 – Spreiding % huisvestingskosten naar omzetgrootte

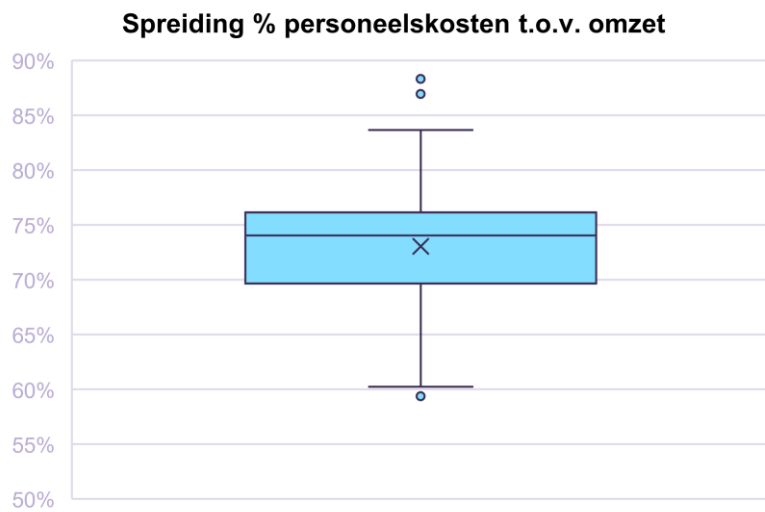

Figuur 9 – Spreiding % huisvestingskosten naar rechtsvorm

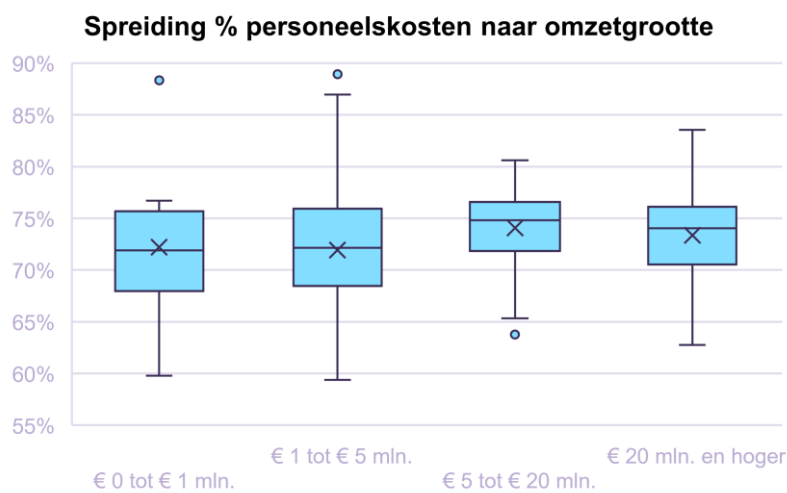

PERSONEELSLASTEN - KENGETAL GEMIDDELDE PERSONEELSLASTEN 73,0%

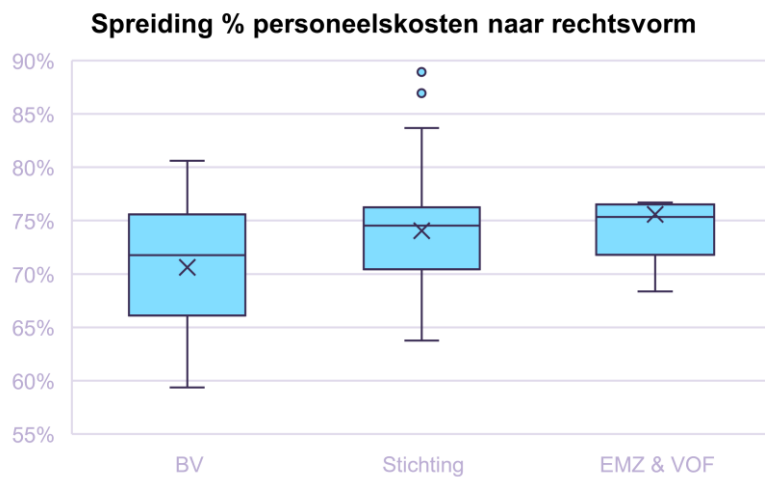
Figuur 10 – Spreiding % personeelskosten t.o.v. omzet

Figuur 11 – Spreiding % personeelskosten naar omzetgrootte

Figuur 12 – Spreiding % personeelskosten naar rechtsvorm

Deel 2: Sectorinformatie

In dit onderdeel geven we inzicht in ontwikkelingen omtrent locaties, kindplaatsen en personeel.

AANTAL HOUDERS, LOCATIES EN KINDPLAATSEN BSO EN KDV

In onderstaande tabel is het aantal houders uit het LRK opgenomen voor BSO en KDV locaties. Onder houder wordt de naam van een geregistreerde kinderopvangvoorziening in het LRK verstaan. Dit is niet hetzelfde als een kinderopvangorganisatie. In de praktijk zijn er meer namen van houders opgenomen in het LRK dan er feitelijk kinderopvangorganisaties zijn. Dit wordt veroorzaakt doordat verschillende houders onder één kinderopvangorganisatie vallen. Op basis van de houdergegevens in het LRK is dit niet eenvoudig vast te stellen. Dat vraagt maatwerk en is daarmee arbeidsintensief. Het zou helpen bij het krijgen van goed inzicht als de registratie in het LRK ook de formele naam van de holding van de kinderopvangorganisatie zou bevatten.

Het LRK is een open dataset en heeft daarmee de mogelijkheid om de data op een peildatum te onttrekken. In de tabellen en figuren hierna zijn als uitgangspunt de gegevens uit juli 2023 gebruikt.¹ Het LRK gaf op die peildatum aan dat er circa 2.850 houders waren. Voor zover bekend waren er op dat moment circa 2.480 kinderopvangorganisaties, een verschil van 370. Het aantal kindplaatsen bedraagt ruim 650.000 en het aantal LRK-nummers ruim 17.000. De 17.000 locaties waren in ongeveer 11.000 gebouwen gehuisvest. In de tabellen hieronder is dit verder uitgesplitst.

Tabel 17 – Aantal houders, locaties en kindplaatsen in LRK (peildatum juli 2023)

Omschrijving	Aantal
Aantal houders BSO en KDV	2.848 ²
Aantal locaties / LRK nummers BSO en KDV	17.101
Aantal kindplaatsen BSO en KDV	656.526

In onderstaande tabel zijn de aantallen uitgesplitst naar BSO en KDV.

Tabel 18 – Aantallen uitgesplitst naar BSO en KDV in LRK (peildatum juli 2023)

Type	Aantal locaties (LRK)	Aantal kindplaatsen
BSO	7.882	344.340
KDV	9.219	312.186
Totaal	17.101	656.526

In maart 2023 waren er nog 7.832 BSO locaties en 9.196 KDV locaties.³ Het aantal BSO locaties in 2023 is dus licht toegenomen (juli: 7.882). Ditzelfde geldt voor het KDV met 9.219 locaties in juli. Hieronder is de spreiding in aantal kindplaatsen per houder opgenomen.

¹ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk> peildatum 21 juli 2023

² In de praktijk zijn dit er minder i.v.m. mogelijk verschillende houdernamen in LRK, vallend onder eenzelfde holding. De marktverkenner spreekt over circa 2.450 kinderopvangorganisaties.

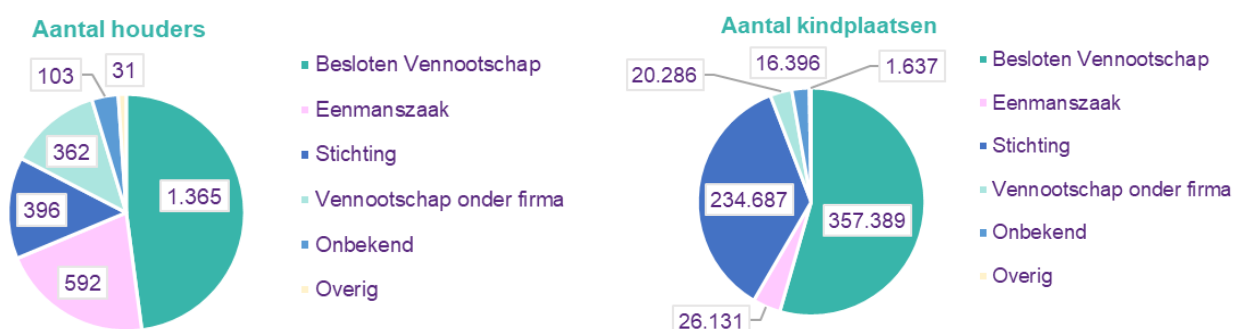
³ Ministerie van SZW – Herziening financieringsstelsel kinderopvang Stelselarchitectuur, 2023. Data op basis van Landelijk Register Kinderopvang peildatum 20 maart 2023.

Tabel 19 – Spreiding aantal kindplaatsen per houder BSO en KDV in LRK (peildatum juli 2023)

Aantal kindplaatsen	BSO	KDV	BSO en KDV
Mediaan	50	44	62
Gemiddeld	190	123	231
Max	14.548	13.056	27.604

Dit overzicht is op houderniveau. Zoals hierboven al aangegeven komt het voor dat er meerdere houders onder één organisatie vallen. De tabel dient dan ook niet gelezen te worden alsof de grootste kinderopvangorganisatie 27.604 kindplaatsen heeft, die heeft er beduidend meer (ca. 49.000). De spreiding is voor beide werksoorten aanzienlijk en er zijn heel veel organisaties met weinig kindplaatsen zoals uit de mediaan en het gemiddelde blijkt.

Figuur 13 – Aantal houders en kindplaatsen per rechtsvorm voor KDV en BSO samen in LRK (peildatum juli 2023)

De meerderheid van de kindplaatsen voor de BSO en het KDV samen worden door BV's en stichtingen aangeboden: circa 90% van het totaal. Hiervan wordt ongeveer 55% door BV's aangeboden en 35% door stichtingen. Relatief gezien gaat het om minder stichtingen en worden er meer kindplaatsen per stichting aangeboden. Overigens zegt de rechtsvorm niet per definitie iets over het winsttoegmerk van een organisatie. Er kunnen andere redenen zijn om voor een besloten vennootschap (bijv. juridisch of fiscaal) of stichting (i.v.m. subsidies) te kiezen.

Tabel 20 – Spreiding kindplaatsen per houder BSO rechtsvormen BV en Stichting in LRK (peildatum juli 2023)

Aantal kindplaatsen BSO	BV	Stichting
Totaal	187.709	126.416
Mediaan	62	166
Gemiddeld	204	486
Max	14.548	11.922

Voor de BSO is circa 55% (187.709) in een BV ondergebracht en circa 35% in een stichting (126.416). De overige 10% is niet meegenomen en kent een andere rechtsvorm. Gemiddeld is gesproken het aantal kindplaatsen bij een stichting hoger dan bij een BV.

Tabel 21 – Spreiding kindplaatsen per houder KDV rechtsvormen BV en Stichting in LRK (peildatum juli 2023)

Aantal kindplaatsen KDV	BV	Stichting
Totaal	169.680	108.271
Mediaan	57	82
Gemiddeld	137	305
Max	13.056	7.987

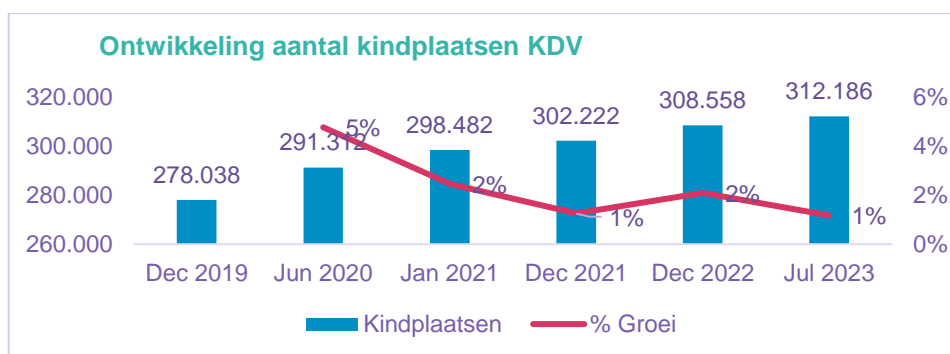
Bovenstaande tabel laat zien dat van het totaal aantal kindplaatsen KDV circa 55% (169.680) in een BV is ondergebracht en circa 35% in een stichting (108.271). De overige 10% is niet meegenomen en kent een andere rechtsvorm. Voor het KDV geldt ook dat gemiddeld gesproken het aantal kindplaatsen bij een stichting hoger is, dan bij een BV.

In onderstaande figuur is de ontwikkeling van het aantal kindplaatsen voor BSO en KDV in de afgelopen jaren opgenomen.

Figuur 14 – Ontwikkeling aantal kindplaatsen BSO in LRK⁴

Figuur 15 – Ontwikkeling aantal kindplaatsen KDV in LRK⁵

Bovenstaande figuren geven weer dat het aantal kindplaatsen groeit. Sinds 2020 is het aantal kindplaatsen KDV gegroeid met ruim 7% en BSO met bijna 10%. Niet elke organisatie benut echter de totale capaciteit. Hiervoor zijn meerdere redenen zoals: personeelstekort en onvoldoende vraag voor een volledige bezetting op één of meer groepen.

Als gevolg van de krappe arbeidsmarkt, onvoldoende beschikbare huisvesting en hoge financieringslasten is het goed denkbaar dat zonder flankerende maatregelen de groei de komende jaren stagneert.

⁴ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk>, diverse peildata

⁵ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk>, diverse peildata

AANTAL HOUDERS, LOCATIES EN KINDPLAATSEN GASTOUDEROPVANG

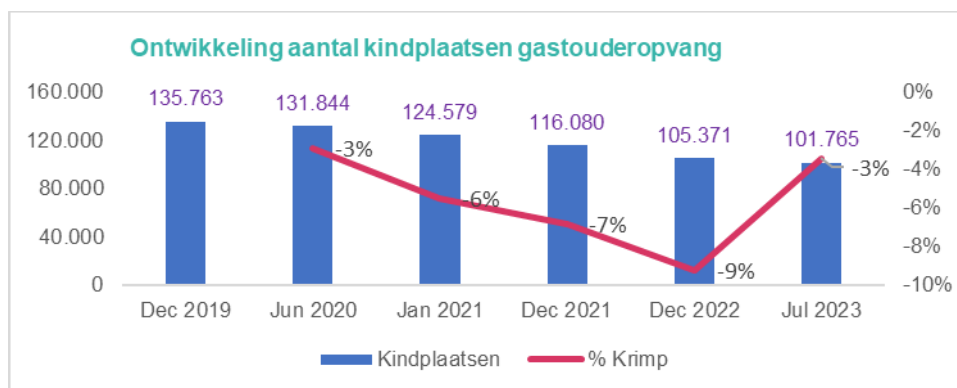
Hieronder bespreken we de gastouderopvang in meer detail. De onderstaande tabel biedt een overzicht van het aantal gastouderbureaus, zoals gerapporteerd op basis van gegevens van juli 2023, evenals het aantal opvanglocaties en beschikbare kindplaatsen voor gastouderopvang.

Tabel 22 – Aantal houders, kindplaatsen en locatie in LRK (peildatum juli 2023)⁶

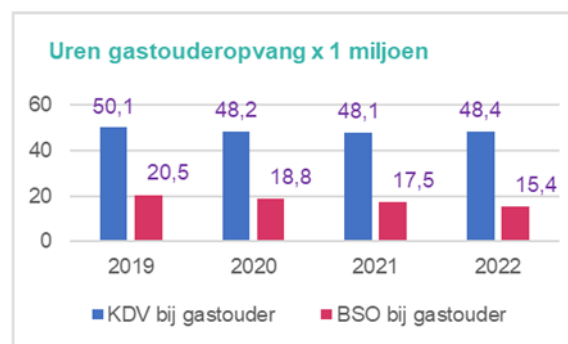
Omschrijving	Aantal
Aantal houders Gastouderbureaus	451
Aantal locaties / LRK nummers Gastouderopvang	17.982
Aantal kindplaatsen Gastouderopvang	101.765

Het aantal locaties van gastouders is teruggelopen van 18.259⁷ in maart 2023 naar 17.892 in juli. In onderstaande figuur is de ontwikkeling van het aantal kindplaatsen gastouderopvang in de afgelopen jaren opgenomen. Mogelijk speelt het achterblijven van de toeslagtarieven of het gunstige klimaat op de arbeidsmarkt een rol voor gastouders om er mee te stoppen. De toenemende regelgeving wordt ook als oorzaak genoemd.

Figuur 16 – Ontwikkeling aantal kindplaatsen Gastouderopvang in LRK⁸

Figuur 17 – Aantal afgenomen uren gastouderopvang o.b.v. CBS⁹

⁶ https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk_peildatum_21_juli_2023. Onder gastouderopvang is meegenomen de omschrijving VGO en bij gastouderbureaus de omschrijving GOB.

⁷ Ministerie van SZW – Herziening financieringsstelsel kinderopvang Stelselarchitectuur, 2023. Data op basis van Landelijk Register Kinderopvang peildatum 20 maart 2023.

⁸ https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk_diverse_peildata

⁹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2023/29/azw-aantal-kinderen-en-uren-in-de-kinderopvang-2021-2022>

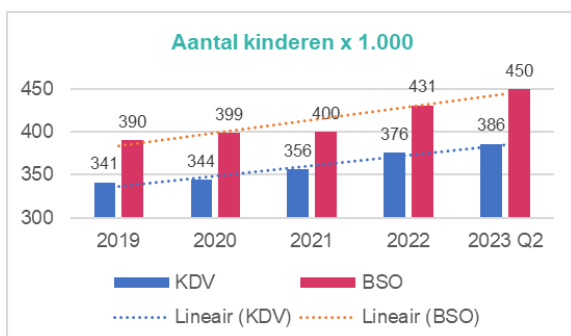
ONTWIKKELING AANTALLEN LOCATIES, KINDEREN EN UREN BSO EN KDV

In de onderstaande gegevens zijn de gebruikte kinderopvanguren (voor BSO en KDV) opgenomen. In het jaar 2022 werd er in totaal 680.295.330 uur aan kinderopvang benut. Hiervan werd 403.452.890 uur besteed aan het kinderdagverblijf, 63.836.450 uur aan gastouderopvang (zowel dagopvang als buitenschoolse opvang), en 213.006.000 uur aan buitenschoolse opvang. Het grootste aantal kinderen dat gebruikmaakte van de kinderopvang was tussen de 4 en 6 jaar oud, wat resulteerde in een totaal van 167.936.650 uur. Het minst vaak werden 0-jarigen gebracht, met een totaal van 21.858.780 uur.

Figuur 18 – Ontwikkeling aantal afgenomen uren kinderopvang en aantal locaties¹⁰¹¹

Figuur 19 – Ontwikkeling aantal kinderen en afgenomen uren per kind per maand KDV en BSO¹²

Zowel het aantal kinderen dat gebruikt maakt van opvang is gegroeid, als het aantal afgenomen uren per kind. Ten opzichte van 2019 gingen in 2022 ca 10% meer kinderen naar de opvang en kwamen zij ook meer uren +7%. Dit geldt zowel voor KDV als BSO.

ONTWIKKELING GEMIDDELD TARIEF EN TOESLAGTARIEF

De onderstaande tabellen en grafieken geven de ontwikkeling weer van het toeslagtarief en de gemiddelde prijzen bij kinderopvangorganisaties. Kanttekening is dat er organisaties zijn die in de loop van 2023 hun prijzen tussentijds hebben verhoogd.

Van de deelnemers die de panelvragen hebben ingevuld geeft 30% aan een tussentijdse verhoging te hebben uitgevoerd van gemiddeld 4%.

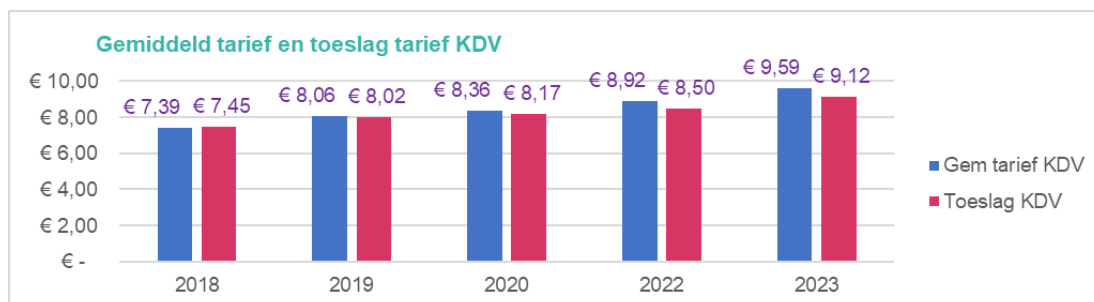
De gemiddelde tarieven zijn afkomstig van het uurprijsonderzoek wat BOinK in samenwerking met Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang jaarlijks uitvoert. Dit onderzoek zal ook in 2024 weer plaatsvinden.

¹⁰ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2023/29/azw-aantal-kinderen-en-uren-in-de-kinderopvang-2021-2022>

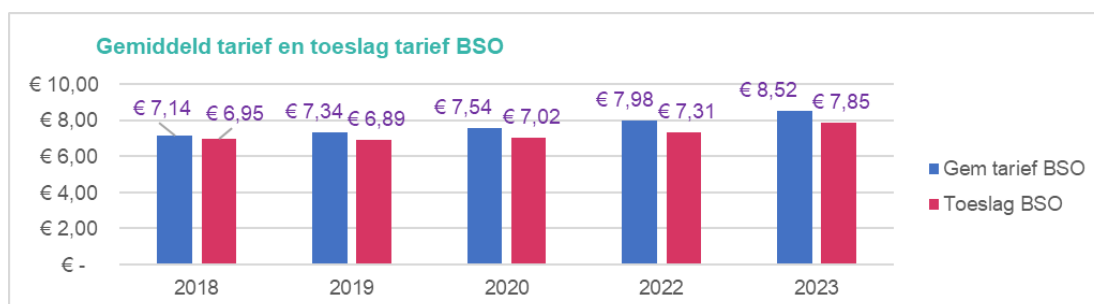
¹¹ Rijksoverheid, Kwartaalrapportages Kinderopvang, 2e kwartaal 2023

¹² Rijksoverheid, Kwartaalrapportages Kinderopvang, 2e kwartaal 2023

Figuur 20 – Ontwikkeling gemiddeld tarief en toeslag tarief KDV¹³

Figuur 21 – Ontwikkeling gemiddeld tarief en toeslag tarief BSO¹³

Tabel 23 – Ontwikkeling verschil gemiddeld tarief en toeslag tarief in € en %¹³

Jaar	KDV €	KDV %	BSO €	BSO %
2018	€ -0,06	-0,8%	€ 0,19	2,7%
2019	€ 0,04	0,5%	€ 0,45	6,5%
2020	€ 0,19	2,3%	€ 0,52	7,4%
2022	€ 0,42	4,9%	€ 0,67	9,2%
2023	€ 0,47	5,2%	€ 0,67	8,5%

Tabel 24 – Tarieven KDV en BSO 2023¹³

Jaar	KDV	BSO
Mediaan	€ 9,50	€ 8,36
Gemiddeld	€ 9,59	€ 8,52
Min	€ 8,15	€ 7,24
Max	€ 11,72	€ 11,08
KOT tarief	€ 9,12	€ 7,85

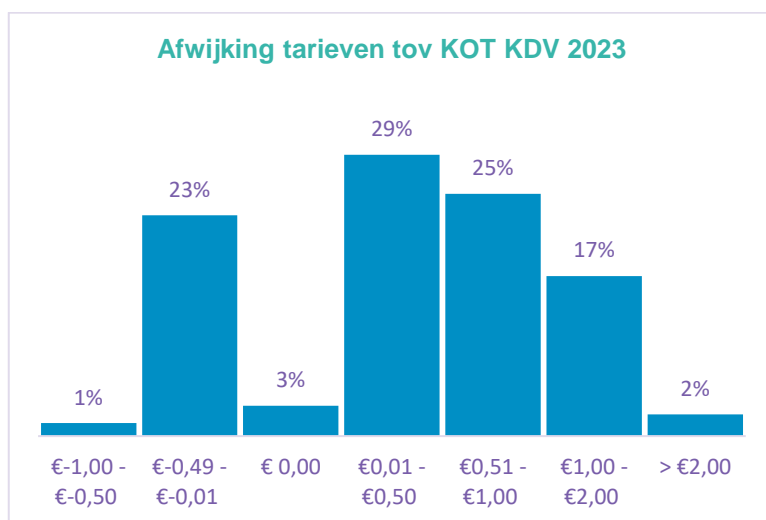
De laatste jaren is het verschil tussen het gemiddelde tarief dat kinderopvang organisaties hanteren en het toeslagtarief verder vergroot tot 5,2% bij KDV en 8,5% bij BSO in 2023. Dit raakt ouders met lagere inkomens relatief het hardst. De recent aangekondigde extra verhoging van de toeslagtarieven (KDV 12,4%, BSO 16,2%), zal deze verschillen waarschijnlijk verkleinen.

¹³ Uurprijsonderzoek kinderopvang april 2023 BOiNK

Ook in tarieven is de spreiding groot. Het verschil tussen de duurste en goedkoopste kinderopvang uit dit onderzoek is bij KDV 44% en bij BSO zelfs 53%. Er zijn regionale verschillen zichtbaar, maar binnen regio's zijn ook weer uitzonderingen.

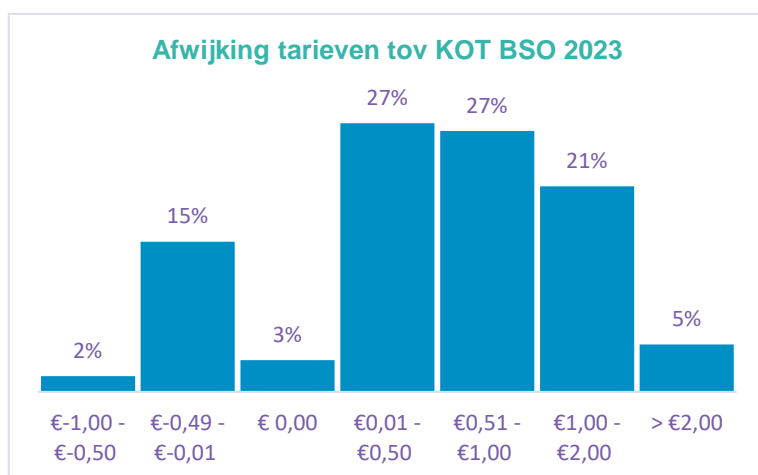
Onderstaande grafiek geeft de spreiding in de tarieven voor kinderdagverblijven (KDV). Van de 225 onderzochte organisaties hanteren 54 organisaties (24%) een tarief dat lager is dan het toeslagtarief, terwijl 7 organisaties (3%) het toeslagtarief hanteren. Bij 164 organisaties (73%) ligt het tarief boven het toeslagtarief.

Figuur 22 – Spreiding tarieven KDV¹³

De onderstaande grafiek geeft de spreiding van de tarieven weer voor buitenschoolse opvang (BSO). Van de 124 organisaties hanteren 21 organisaties (17%) een tarief dat lager is dan het toeslagtarief, terwijl 4 organisaties (3%) het toeslagtarief hanteren. Bij 99 organisaties (80%) ligt het tarief boven het toeslagtarief.

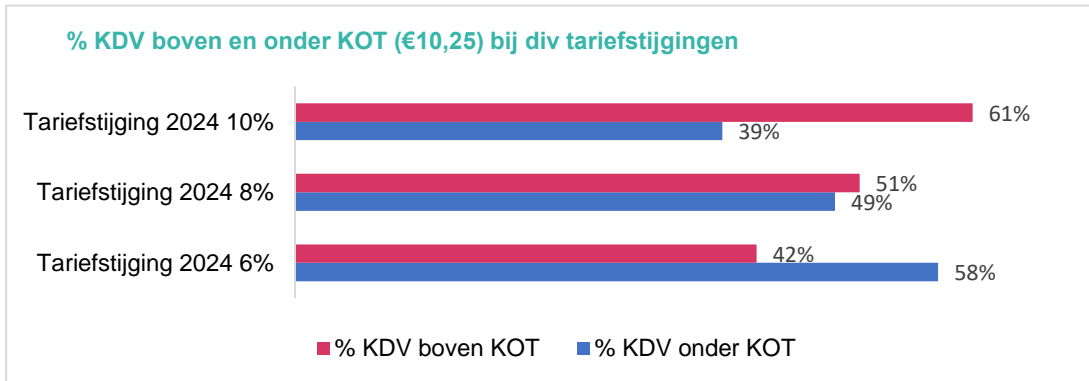
Figuur 23 – Spreiding tarieven BSO¹³

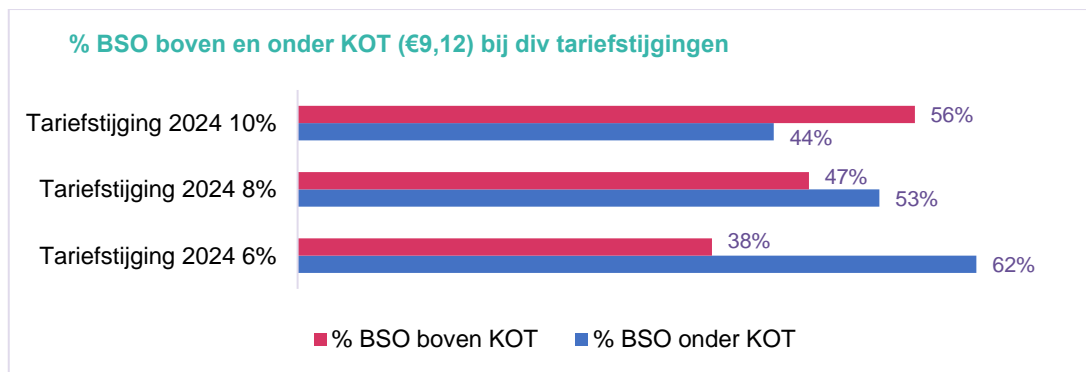
Het toeslagtarief voor 2024 wordt extra verhoogd. Voor KDV gaat het toeslagtarief naar €10,25 en voor de BSO naar €9,12. Onderstaande grafieken geven inzicht in de relatie tussen de gemiddelde uurtarieven en het maximum tarief voor de toeslagen in 2024. Daarbij is het gemiddeld uurtarief 2023 geïndexeerd met een drietal percentages (6%, 8% en 10%). Deze scenario's zijn gebaseerd op de informatie die we van kinderopvangorganisaties ontvangen hebben, waarbij de meeste partijen aangeven het uurtarief tussen de 6% en 10% te zullen verhogen. Het nieuwe onderzoek van BOiNK en Waarborgfonds & Kenniscentrum

Kinderopvang zal medio 2024 aantonen of men ook daadwerkelijk het tarief met deze percentages verhoogd heeft, of dat er nieuwe keuzes zijn gemaakt, bijvoorbeeld als gevolg van het besluit van de Rijksoverheid om de toeslagtarieven extra te indexeren.

Figuur 24 – Scenario's stijging uurtarieven KDV t.o.v. toeslagentarief¹³

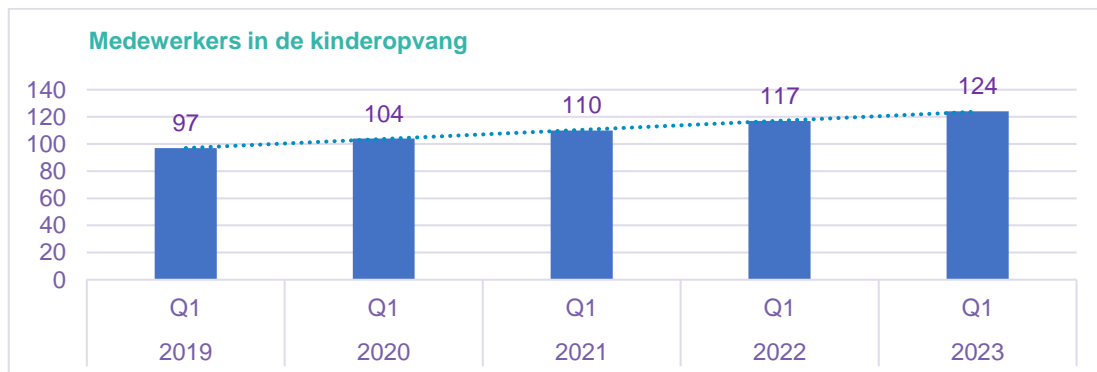
Figuur 25 – Scenario's stijging uurtarieven BSO t.o.v. toeslagentarief¹³

MEDEWERKERS IN DE KINDEROPVANG

In onderstaande figuren is de ontwikkeling van het aantal medewerkers in de kinderopvang weergegeven.

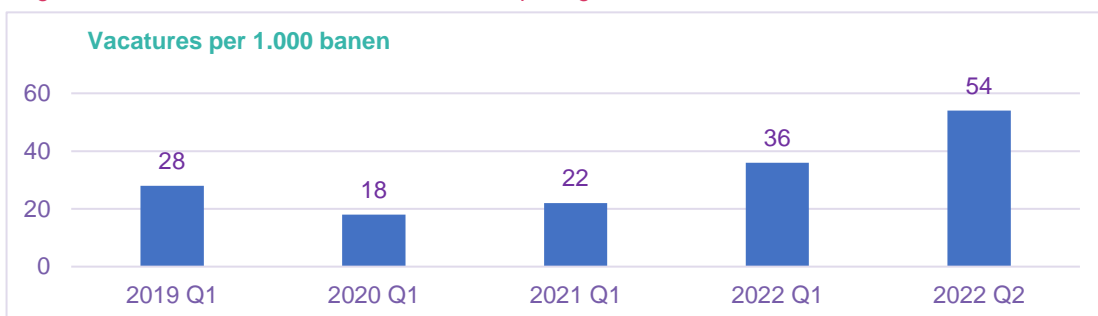
Figuur 26 – Aantal medewerkers in de kinderopvang 2019 - 2023¹⁴

¹⁴ https://dashboards.cbs.nl/v4/AZWDashboard/?_state_id_=641f4a2f3b159114

In het eerste kwartaal van 2023 waren er in totaal 124 duizend medewerkers werkzaam in de kinderopvang. Het aantal medewerkers vertoonde een golfbeweging tussen 2010 en 2023. In 2010, het eerste jaar waarvoor deze cijfers beschikbaar zijn, telde de kinderopvangsector ongeveer 96 duizend medewerkers. Er zou nog een jaar groei plaatsvinden, gevolgd door een aantal jaren krimp. In 2015 telde de sector nog 78 duizend medewerkers. Hierna bleef het aantal medewerkers onophoudelijk groeien, de laatste 4 jaar in totaal 27,8%.

Figuur 27 – Aantal vacatures in de kinderopvang 2020 – 2022

Tussen 2019 en 2022 groeide het aantal medewerkers in de kinderopvang met 20 duizend, maar deze toename bleek niet voldoende om aan de groeiende vraag naar personeel te voldoen. In het tweede kwartaal van 2022 waren er 55 vacatures voor elke duizend banen, wat de hoogste vacaturegraad ooit gemeten in de kinderopvangsector is. Het tekort aan personeel verschilt sterk per regio en is grootst in de provincies Noord- en Zuid-Holland. Deze gegevens zijn afkomstig van het CBS en maken deel uit van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW). De impact van gedwongen sluitingen als gevolg van de coronapandemie op het aantal medewerkers was over het algemeen beperkt en leidde tot een tijdelijke afname van het aantal vacatures.

Medewerkers in de kinderopvang wisselen vaker van baan in vergelijking met andere bedrijfstakken. Een deel van de vertrekkers halverwege 2022 (vier op de tien) bleef binnen de kinderopvang werken; een kleiner deel (één op de tien) vertrok uit de kinderopvang, maar bleef wel binnen de sector zorg en welzijn. De rest (vijf op de tien) vertrok uit de sector. In 2022 begonnen 33 duizend medewerkers (28 procent van alle medewerkers in de kinderopvang) in een nieuwe baan in de kinderopvang. Van alle branches in de sector zorg en welzijn was dat percentage alleen hoger in het sociaal werk. Er vertrokken halverwege datzelfde jaar 27 duizend medewerkers (25 procent) naar een andere baan binnen of buiten de kinderopvang. Ook dat percentage is één van de hoogste binnen zorg en welzijn.¹⁵ Van de 33 duizend medewerkers die in 2022 gingen werken in de kinderopvang kwam een derde (11 duizend) rechtstreeks van een opleiding. 11 duizend kwamen uit een andere baan in de kinderopvang en 5 duizend hadden al eens eerder in de kinderopvang gewerkt, de zogeheten herintreders. Daarnaast kwamen er 3 duizend uit andere branches binnen de sector en ook ruim 3 duizend van buiten de sector, de zogeheten zij-instromers.

Hoewel er naar verhouding veel wisselingen zijn onder de medewerkers in de kinderopvang, is het aantal medewerkers met een flexibele arbeidsrelatie in de kinderopvang niet uitzonderlijk hoog. In 2021 waren het er 34 duizend. Dat komt overeen met 29 procent van de totale werkzame beroepsbevolking in de kinderopvang en is vrijwel gelijk aan het percentage voor alle werkenden in Nederland (28 procent).

Naast medewerkers met een flexibele arbeidsrelatie worden ook zzp'ers veelal tot de flexwerkers gerekend. Binnen de kinderopvang werkten 11 duizend zzp'ers in 2021, dat is 9 procent van de totale werkzame beroepsbevolking in de kinderopvang. Dat was een kleiner aandeel dan de 12 procent zzp'ers onder alle werkenden.

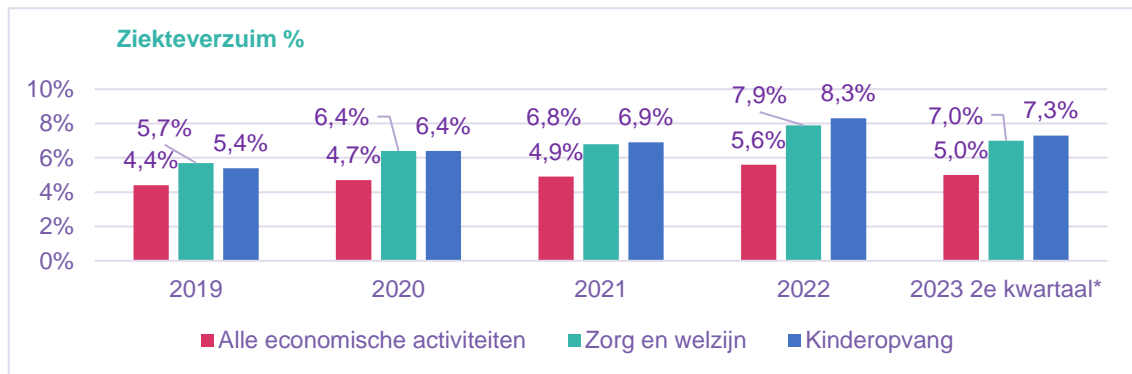
¹⁵ Bron: CBS.nl-nl/nieuws/2023

20% van de zzp'ers in de kinderopvang werkt korter dan 5 jaar als zelfstandige. Als meest genoemde reden om als zelfstandige in de kinderopvang aan de slag te gaan wordt gegeven dat werk en privé beter te combineren zijn.

Van de zzp'ers in de zorg werken de meesten in de kinderopvang. Gemiddeld werken zzp'ers in zorg en welzijn 32 uur. In de kinderopvang wordt gemiddeld de meeste uren per week gemaakt door zelfstandigen, bijna 42 uur waarvan ruim 35 uren declarabel.¹⁶

Veel kinderopvangorganisaties hebben de laatste jaren, vanwege personeelstekort, zzp'ers ingezet. Van de deelnemers die ook de panelvragen hebben ingevuld, geeft 60% aan in 2022 zzp'ers te hebben ingezet. Soms bedragen de kosten voor zzp'ers tot wel 10% van de loonsom. We horen echter ook dat organisaties hier weer mee gestopt zijn, of gaan stoppen. Dit vanwege hoge kosten, verlies van kwaliteit en continuïteit en het risico op boetes van de belastingdienst als er sprake blijkt van schijnzelfstandigheid.

Figuur 28 – Ziekteverzuim in de kinderopvang 2019 – 2023

In de kinderopvang was het ziekteverzuim in het derde kwartaal van 2022 met 7,3 procent hoger dan gemiddeld voor Nederland (5,0 procent), en ook hoger dan gemiddeld in de sector zorg en welzijn (7,1 procent).

Vóór 2019 verzuimden medewerkers in de kinderopvang doorgaans minder dan gemiddeld in de sector zorg en welzijn. Een uitzondering hierop was de periode tussen 2013 en 2015. Na de coronajaren 2020 en 2021 kwam het ziekteverzuim in de kinderopvang boven het gemiddelde van zorg en welzijn te liggen, met als uitschieter een verzuimpercentage van 10% in het eerste kwartaal van 2022.¹⁷

¹⁶ Centraal Bureau voor de Statistiek (2023) - Zzp'er in zorg en welzijn kiest vooral voor onafhankelijkheid

¹⁷ CBS.nl-nl/nieuws/2023

Formuleblad Kengetallen

SOLVABILITEIT

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om aan haar langlopende verplichtingen te voldoen en om eventuele toekomstige verliezen op te vangen op een bepaald moment. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter. Financiers hanteren diverse berekeningsmethoden. Om hier zo goed mogelijk bij aan te sluiten berekenen we het in het sectorrapport als volgt:

$$\frac{(\text{eigen vermogen} - \text{vordering deelneming} | \text{DGA}^* - \text{goodwill} + \text{achtergestelde leningen})}{\text{balanstotaal} - \text{goodwill} - \text{vordering deelneming} / \text{DGA}} \times 100\%$$

*Directeur Grootaandeelhouder

SOLVABILITEIT EV/TV

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om aan haar langlopende verplichtingen te voldoen en om eventuele toekomstige verliezen op te vangen op een bepaald moment. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter. Veel organisaties berekenen de solvabiliteit als volgt:

$$\frac{(\text{eigen vermogen})}{\text{balanstotaal}} \times 100\%$$

RENTABILITEIT

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat en de omzet. Dit laat zien in hoeverre een organisatie in staat is om haar kosten zodanig te beheersen dat er een optimaal resultaat vanuit de gegenereerde omzet resteert. De berekening is als volgt:

$$\frac{\text{toevoeging eigen vermogen}}{\text{omzet} + \text{overige opbrengsten} + \text{subsidies}} \times 100\%$$

LIQUIDITEIT

De liquiditeit geeft aan in welke mate een organisatie aan haar kortlopende verplichtingen kan voldoen op een bepaald moment. Met andere woorden: heeft de organisatie voldoende werkkapitaal? De liquiditeitswaarde zou tenminste 1 moeten zijn. Dit wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{vlottende activa} + \text{liquide middelen}}{\text{vlottende passiva}}$$

Colofon

Uitgave, redactie en vormgeving
Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

waarborgfondskinderopvang.nl

info@waarborgfondskinderopvang.nl

[linkedin.com/company/waarborgfonds-kinderopvang](https://www.linkedin.com/company/waarborgfonds-kinderopvang)

[facebook.com/waarborgfondsenkenniscentrumkinderopvang](https://www.facebook.com/waarborgfondsenkenniscentrumkinderopvang)

[instagram.com/waarborgfondskinderopvang](https://www.instagram.com/waarborgfondskinderopvang)

In samenwerking met

Brancheorganisatie Kinderopvang
Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang
Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang
Stichting Voor Werkende Ouders
Branchevereniging Ondernemers Kinderopvang
Stichting Nysa Brancheorganisaties voor gastouders

Over Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang

Het Waarborgfonds is in 1996 opgericht op verzoek van de sector kinderopvang en de Vereniging Nederlandse Gemeenten. De oorspronkelijke financiering is daarbij afkomstig van de Rijksoverheid, inmiddels dient een deel van de inkomsten uit de activiteiten voort te komen. We zetten ons vanuit een onafhankelijke positie in voor de stabiliteit van de sector en middels de thema's Financiën, Organisatieontwikkeling en Huisvesting voor betaalbare en kwalitatieve kinderopvang. We werken daarbij vraaggestuurd en bieden ondersteuning en inzicht.

